

KECSKEMÉTI LAPOK

FÜGGTLEN POLITIKAI HETILAP • MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL

ERDÉLY!

Oroszország erővel és gyors fellépéssel Romániával szemben előtérbe hozta az elszakítottak külső formái szerint tőlünk tényleg elszakított, de a szívközhöz letelepíthetetlenül odafarort Erdélyünk ügyét.

Most újra felszakadnak a magyar nemzet sebei s mi reményegység fordulunk Kelet tájai felé. Itt kintünk ittrőlki a Királyság s felkünk atólki a magyarság egykori fellegvárát, a Kárpátok árlehen élő, reménykedő, várakozó Erdélyt.

Azt hisszük, jó szolgálatot teszünk nagy nemzetünknek, ha ezekben az igazán történelmi órákban röviden összefoglaljuk Erdélyre vonatkozó, soha fel nem adott igényünk jogosultságainkat. Erre, E megdöntöndő évek részben történelmi, részben pedig népiak vagy úgynevezett nemzetiségi vonatkozásúak.

A történelmi évek nagy vonásokban minden magyar ember előtt ismertek. Ég azért itt ezúttal a „nemzetiség” érvekkel óhajtok foglalkozni.

Tudjuk, hogy a magyarlakta Felvidék visszacsatolásakor is az 1910-iki utolsó magyar népszámlálás adatai voltak az irányadók, mert ami azóta történt, az, mint joggel, nem lehet irányadó (telepítések, névelések stb.), de egyébként is a román nemzetiségi statisztika erőteljes és részrehajló volta miatt nem megbízható, mint azt már nemzetközi tudományos tényezők is megállapították.

A mi statisztikánk feldolgozásában legalaposabbak azok az adatok, amelyeket a kora sárba tért kiváló magyar tudós: *Buday László* állított össze még 1921-ben. Eszerint a tőlünk elszakított 103.093 négyzetkilométer területen 1.705.000 magyar testvérünk került Trianon következtében román határon alá. Egészen bizonyos, hogy egy pártatlan népszámlálás ma legalább kétfélmillió magyart talalna a román megszállt területen. Igaz, hogy ezzel szemben az 1910-es népszámlálás 2.800.000 román is kimutatott, ami ugyan nagyobb szám, de ha a történelmi, közművelődési, gazdasági vonatkozásokat is tekintjük vesszük, akkor nyugodtan megállapíthatjuk, hogy Erdély kétfélmillió magyarjal sokkal, összehasonlíthatatlanul sokkal inkább jelenti Erdélyt, mint a 2.800.000 román, amely még a megszállás elyomtatásának az ideje alatt se tudott kulturális és erkölcsi fölényre kerülni a magyarsággal szemben.

Végül ehhez hozzá azt is, hogy a Romániához esotholt magyarságilag terület 5.265.414 lélekszámmal a romániaság fent kimutatott száma csak a lakosság 53,2 százalékat teszi ki, tehát alig miúja felül valamivel a lakosság felét. Ezek a nagyon esékély számbeli többletet nem lehet kiegyenlíteni az a nagy történelmi, kulturális és gazdasági súlyt, ami a magyarság javára a mérleg másik oldalán erődül. S a romániaság messze föléül annak az erődül nemetek is mind művelődési, mind gazdasági tekintetben. Egyébként egész Romániában a románok csak 66,7 százalékot teszik ki az összlakosságnak. Ezek a mérésekkel többségben nem lehet egy történelmi mult s igazi közösség nélkül székülőlködő országok huzamoson fenntartani a sokkal nagyobb multú és műveltségű más nemzetiségek rovására. A magyarság Nagyrómaniában az összlakosság 11,9 százalékát teszi ki, viszont a régi Magyarország 9.945.000 főnyi magyarságának 17,1 százaléka került Trianon következtében román fennhatóság alá, ami azt jelenti, hogy minden hatókai magyar nemzetiségi magyar állampolgár Románia hatáma alá került.

Egékéltető adatok ezek, amelyek minden szólnál későbbben hirdetik a magyar igények jogosságát.

Ha Románia nem hajlandó tárgyalni, Magyarország a LEGERÉLYESEBB álláspontot foglalja el

— írja a *Gazetta del Popolo*
Szovjetcsoapatok megszállják Bukovina és Besszarábia legfontosabb pontjait
Német és olasz álláspont: a délkeleuturópai országok lehetőleg békés úton intézzék el követeléseiket

Két hét óta gyűlekeztek a szovjet csopatok a bukovinai határon. A katoni jellegű intézkedések célja esütörtökre lett világos: *Molotov*, a szovjet külügyi népbiztos felszólította Romániát *Besszarábia és Bukovina északi részének átadására*. Románia tárgyalni óhajtott e kérdésről. A szovjet azonban birtokon belül akart tárgyalni. A szovjet csopatok megszállták Bukovinában *Csernoivodát*, *Besszarábiában Kisenovet*, továbbá a *Dnyeszter torkolatánál fekvő Cetatea-Alba városát*. A szovjet a részletkérdésekről valószínűleg csak a közelebbi területekben megjelölt első zóna megszállása után tárgyal.

A *Messenger* budapesti tudósítójának megállapítása szerint a Bukareszthez intézett szovjetorszag ultimátum a legfontosabb esemény Magyarorszag életében a világháború óta. Hasolnóan közvetlenül érdekl a szovjet lépése Bulgáriát is és ezért az olasz sajtó természetesen találgat, hogy a magyar és bolgár kormányok érintkezésbe léptek egymással. Hangsúlyozzák az olasz lapok azt is, hogy Budapest minden esékélete a tengerhatalmak tudtával és az ő intencióikkal összhangban történik. „Magyarorszag már felkészült minden esékötésre — írja a *Gazetta del Popolo* — és ebben az esetben, ha Románia nem lenne hajlandó tárgyalni, a legerélyesebb álláspont foglalja el.”

gát Romániával szemben.

S ha még ehhez hozzávesszük, hogy a földrajzilag, néprajzilag, gazdaságilag széttagolt, történelmet felmutató alig tudó Romániával szemben Magyarország földrajzilag is egy teljes egész, amelynek földjét a Kárpátok természetes medencébe tömörítik, s mely fővároszerevel együtt a földkerégség legeszményibb földrajzi eszméjét adja, akkor nyilvánvaló, hogy a magyar nemzet jogos igényeit a természeti tényezők is hajlíthatatlannal támogatják.

Besszarábiára vonatkozó igényeit Oroszorszag is történelmi és népi adottságokra alapítja. Ezek a tények tagadhatatlannal fennállanak. De állítjuk, valljuk s hirdetjük, mert szent igaz, hogy Magyarország igényeit még Oroszorszag igényeinél is erősebbek és jogosabbak.

Oroszorszag most visszakapja Besszarábiát és Bukovina északi részét. Ez a mintegy 50.000 négyzetkilométer terület a maga 3 és félmillió lakosával csak egy kis része a nagy Oroszorszagának. Ez

Az orosz ultimátum

Molotov népbiztos által *Dvidovics* moszkvai román követnek átadott ultimátum szerint Románia négy nap alatt kell megszittitani a *beszarábiai Besszarábiát és Bukovina északi részét*. A követeléseket és gyrteléseket esékében kell átadni. A román országgyűlést mára hívták össze, mert területátadás sem a királyság, sem a kormányok nincs joga.

A tengerhatalmak a román kérdés békés megoldását várják

Római német körök Berlinből úgy értesülnek, hogy német határolás nélemény szerint a száborjörg kérdések mindegyekét a Szovjetunio és Románia között oldotték fel.

Német feljegzés szerint a bolkóni béke fenntartása mind a tengerhatalmak, gind az erdekek országok szempontjából nagyon fontos. Eppen ezért részlethebe, hogy a függő kérdések békés úton apyrtelnek elintézését. Olasz jeltérőket a közök értesítésére szerint tekintelték Németorszag baráti viszonyaira a Szovjetuniónal és arra is, hogy Oroszorszag diplomatái viszonyban nemrégiben a Szovjettel újra normalizálták, a két tengerhatalom diplomáciailag jeltérő nélkül figyelembe veszi a szovjet érdekeket és lépéseket ezzel a jeltérővel állanak összhangban.

Mind német, mind olasz részről kiemelik, hogy a Balkán gazdasági élete és erdekei olyan szoros összhangjában vannak a tengerhatalmak erdekeivel és gazdasági szervezésével, hogy azokkal a jeltérővel országoknak, amelyeknek közelebbi még nyitva vannak, szintén erdekekben áll, hogy

zel szemben a tőlünk elszakított rész majdnem egyharmada a régi Nagy-magyarorszagban, s több, mint amennyi a maradék 91.114 négyzetkilométeres *Goonka-Magyarorszag* volt s még má Magyarorszagunk is alig nagyobb a maga 117.171 négyzetkilométer területével, mintamékkora a tőlünk elvett s most visszavett terület. S majdnem hasonló képlet mutatnak a népességi adatok is. (Eszelőkövák felszámolásánál nagyrészt ervevesült a történelmi, népiégi élet és a földrajzi, gazdasági és kulturális egyvívbertozás parancsára. Ami igazságtól 1938. őszén, az igazságtól ma is. És ami igazságtól Oroszorszag szempontjából, az igazságtól magyar szempontból is Románia ellenében.)

Azért várjuk ábilatos várakozásunk és igazságtól szent tudatában bátran és felemelt fejjel az elkövetkező időköt.

Hittünk, reményesgünk, meggyözödsünk, hogy a mi igazságtól napja is felvirrad. Azért fordulunk dolgok szívele felé felé s jeltérőlkjünk a jeltérőlkjünk: *Erdély!*

Várj István dr.

Férfikalapot is legelőbbban vehet a Héjjas-harinyaházban

követeléseiket lehetőleg békés úton itéltezzék el.

Feltételezhető a megegyezés Németország és a Szovjet között

A belgrádi Politika berlini jelentése szerint a szovjet-orosz ultimátum jelenleg az érdeklődés középpontjában áll a német közvéleményben.

Bár az orosz lépés váratlanul jött, mégsem lett meglepetés, mert úgy látszik, a Szovjetek ezzel a követeléssel az elmúlt órák óta mint egy elmaradhatatlan eseményről számoltak, amelynek előbb-utóbb be kell következnie. Német hivatalos helgen egyelőre tartózkodó magtartást tanúsítottak a romániai eseményekkel kapcsolatban.

Néhez feltételezni — állapítja meg a Politika, — hogy Szovjetországban ez a fellépés zavart idézhetne elő a szovjet-német viszonyban. Szovjet-Oroszország erre a lépésre már régóta számított. Nem szabad elfelejteni, hogy a szovjet kormány követelte belatározást Kélet-Európa új rendezésére, amelyről feltételezésük, hogy megegyezés jött létre a két hatalom között akkor, amikor a fennálló állam felosztásának megkezdéséről. Német részről különben az utóbbi időben már számítottak a Romániaiban uralkodó súlyos belpolitikai helyzetre.

Magyarország területi követelése az orosz sajtó megvilágításában

Az orosz sajtó a szovjet fellépését kapcsolatban a következőket állapítja meg:

Ha meglepetésnek is történ a dolog, a következményei nem maradhatnak el Délkelet-Európában. Így a törökök nem felejtik el, hogy amikor az osztrák egyezmény aláírta Angliánál és Franciaországnál, a szovjet-orosz sajtó ugyanazzal a mértékkel kezelte őket, mint Romániát, amely elvonatlat a francia-angol egyoldalú biztosítékot. Ugyanúgy a magyarok is a bolgárokat feltezik a kérdést, vajjon az orosz kezdeményezésnek nem lehet visszahatása az ő álláspontjukra is. Magyarországnak mindig fenntartotta az a léte — írja a Popolo di Romo és a Stampa, — hogy területi követeléseiben a pillanatban automatikusan idősebbnek állnak, miként az az állam, amelynek szomszédos követeléseit nemcsak, egy hamisított határozat kielégíteni kezd. Ezt az elméletet alkalmazta Magyarország Csehszlovákiával szemben is, amikor a prágai környomás költségeit akart tenni a német és a magyar követelések között s azt hitte, hogy ugyanúgy, amikor kielégít a németeket, visszatartóhatja a magyar kímánosokat.

Románia és Magyarország között megszakadt a telefonösszeköttetés

„Căutărcații este Budapest și az erdélyi nagyobb városoknál a magyin- és sájtótelefonközpontokból meg lehet folytatni, azonban Bukaresttel a szovjet-követelések átgyújtása után már nem. Pénteken reggel azt is Erdéllyel való magyin- és sájtóösszeköttetéseket sem kapcsolak, elterjedt hírek szerint az államoktól sem.

Halvány békeremények és angol békeütemezések

A belgrádi „Politika” hosszabb cikket közöl, amelynek címe: „Német támadás Anglia ellen, vagy béke Angliánál.” A cikk berlini tudósító felől való ered és azt állítja, hogy bár hivatalos helgen semminemű közlést iránban nem tett, mégis erősen tartja magát az a feltételezés, amely szerint belvárosban, hogy mielőtt a támadás Anglia ellen megvalósul, az Egyesült Államok valamilyen formában megkísérli Anglia és Németország békeközvetítését.

A cikk a továbbiakban rámutat arra, hogy Amerika belépésére nem lehet számítani. Fontosnak tartja a cikkíró azt, hogy Clerk amerikai ügyvéd hosszabb szabadságra után két nappal ezúttal visszakerült Berlinbe, akkor, amikor a német-francia fegyverszünet már bejeleztett tény volt.

Az angol belpolitikában is mutatkoznak békeütemezések a Churchill vezetés alatt álló háborús párt és a Chamberlain vezetés alatt álló háborús párt között jelenleg politikai körökben van folytatásban. E beállítás szerint Churchill áll-

veit állítlog megkísérli — a megközelítés politikáját való feltekinthet, — hogy Chamberlaint el-távolítsák a kabinétból. Churchill csak az alsóbb: 600 bízatos konzervatív szervezetű, vagyis Chamberlain elvonnányt bűnnek támogatásából tartja magát kormányon. Azt hiszik, hogy Chamberlain ezzel megfogta Churchill kormányát és béke-kormányt alakított. Bizonyos körökben — egyidejűleg úgy nyilatkoznak, hogy Chamberlain helyébe a Churchill-kormányba esetleg Lloyd George kerülne.

Annai bizonyos, hogy Chamberlainnek a Churchill-kormányban való szerepe meglehetősen súlyos tehetetlét jelent az erőteljes hadisietés programját megalkotó Churchill-kormány számára. Chamberlainnek miniszterelnöksége során már messze a háború előtt kijelent müködsétek azok a felelős feladatok, amelyek a katonai-ügyi-diplomáciai és stratégiai kudarcokról, amelyek az angol politikát érték. Többször merült fel a kérdés, hogy miért tartják a kormányban Chamberlain-t? Ennek érdekes magyarázatát adta nemrégiben a „Pester Lloyd” londoni tudósítója egy jelentésében, amely szerint Chamberlain tulajdonképpen önértékelésből hagyja meg a miniszterséget, hogy így akadályozzák meg, hogy a mint angol politika irányzatától eltérő melléklátók keresi törekvéseket szerzeszen meg.

Vagy feltűnést kell a Stefani-iroda washingtoni jelentése, amely szerint amerikai diplomáciai körökben továbbra is komolyan beszéltek arról — naha London megvárta, — hogy Anglia pihaltóláték Berlinrel és Rómával köteendő béke érdekében. A New York Times szerint Szovjet-Oroszország balkáni lépése hozzájárult a tevékenység megéléküléséhez.

A francia katasztrófa belső okai

Franciákat köröskörben a katasztrófa okait a polgári kormányokban látják. Különösen azt nehezményezik, hogy elég volt a legkisebb balsiker jelenlétének a fronton, hogy a kormányban változások eszközölköznek. Egész nyíltan hangzottak katolnai körök az a súlyos összekötöközés, amely Daladier és Reynaud között Gamelin felbontása miatt történt. A fenn tudósítója szerint amikor Reynaud Gamelin balsikerét vette szóba, Daladier úgy vélte meg a tábornokot.

— Így nem lehet vezetni.
Amikor Reynaud Weygandnak kimárta a hadseregparancsnokságot, a tábornok a megközelítéssel foglalta.

— Kinnesezem két héttel elkésett.

Általában a sajtói sajtó megállapítja: annak ellenére, hogy Franciaországban még igen jelenté-keny utópálopia lehetősége volt ember- és hadi-egységben, ezeket a nevezett tehetetlenségek nem tudta kihasználni. Nem volt, aki szervezni tudott volna. A Francia nép pedig nem lelkesedett a háborúért, főleg mert érezte a vezetési fogynékosságot.

120 pengő

lőve kereseti lehetőséget biztosítva viszonylag csekély befektetéssel, otthon vezeghető munkálkodási férfiak és nők részére (vidékieknek is) állandó úti munka garanciával, anyagot szállítjuk, a kész árut átvesszük. Kérjén ismeretlőt: KLEOPATRA-RÖTÖZEM, Budapest.

Lónyay-utca 43. (Válaszbélyeg.)

Keszkömet th város polgármesteri 13272-1940. XIV. sz.

HIRDETMÉNY

A m. kir. pénzügyminiszter 37.030. 1940. IX. P. M. számú rendeletével Keszkömet th város határára névvel elrendelte az új katasztrófa-területbe-roszt és a művelési ág változásai felvetését. Közlésre tesszem, hogy az a munkálta helyén 1940. június hó 1-én veszi kezdetét. Felkeres a munkások, hogy a szemlélet végző bizottságot a területükben támogatassák és a helyszínen kért felvilágosítókat részletes megadani szíveskedjenek.

Keszkömet, 1940. június hó 27. A válogatmány megküldésére: Sárközy Béla dr. ú. szám: 1000/40/626/3.

EMLEKEZÉS BIRÓ LAJOSRA

Bíró Lajos dr., a világhírű újgeniuni kutató, a magyar természettudományi kimagasló alakja, 50 esztendővel ezelőtt mint a ref. gimnázium segéd-tanár 3 évig működött városunkban. Számos kedves emlék is fűződik ill. tartózkodásához. Egykori tanítványaim meg ma is végletes szeretettel emlékeznek vissza az által jószágot, kedves, vidám tanárra. S míg illt, Bíró Lajos is szeretettel és hálával gondol e városra. Újgeniunál való visszatérése után is bizottságot tett szeretővel, hiszen városunkban tartotta első előadását. Minthogy pedig életében magyarácsültük, meg kevésbé szabad róla hallat magyarácsültük. Ezen kis dolgozatomban tehát az a célja, hogy Bíró Lajos emlékeit valamennyire feltírassák.

E célom elérése érdekében fordultam Bíró Lajos egykori tanítványaihoz és ismerőseihez, akik adataikkal, visszaemlékezéseikkel lehetővé tették dolgozatom megírását s akiknek ezúttal is hálás köszönetet mondok. Így: Kiss Endre dr. főispán, Józ Gyula dr. ref. jogak. tanár, Garzó Béla dr. ny. ref. gimn. igazgató, Páthy Sándor kir. trvsz. tanács-elnök, Gyórfy Pál ny. főjegyző, Lakos Béla dr. tanár urakkal.

Bíró Lajos 1856-ban született Tasnádon mint egy kilencéveses szegény asztalos mester legidősebb fia. S hogy a százforduló megismeraró és legnevesebb tudós lett, azt rendkívüli akarat erejének és a természet végtelen szeretetének köszönhette. A természet szeretetét tanította, Török Ferenc oltotta lelkébe. Különös módszere volt ennek a fiatal teológusnak, aki aztán Er-Mindszent-re került papnak és Ady Endrét is nagy hatással volt. Nem az iskolakönyvek egyszerű kis szövegeit „magolgatta” a tanítványival, hanem úgyzóval „járta” tanította meg őket a számlástól kezdve az ezermesteriségig mindenre. Különösen a természet szeretete és a természetjárásra. A későbbi idő folyamán is számos olyan esemény volt Bíró Lajos életében, amely csak fokozta benne a természet utáni vágyódást. Középkorszak korában is bőven nyílt alkalom a vadászgatásra, növény- és rovargyűjtésre, amikor vakációra gyalog ment hazra a Zilahról (ill. végzte középkolai tanulmányait). Tasnádon vezető 36 km-es úton. A gyújtott rovarok nevét csak nem nyelvi szaknyelv segítségével halathozhatta meg — mert magyar nyelvű nem volt — tehát gyakorlatból megtanulta a német nyelvet.

Erdélyig után Debrecenre került a teológus. Bár mernek vagy orvos szeretett volna lenni. De hiába, úgy telteleg hiányában oda kellett mennie, ahol német támogatásra számított. Közben felmerült lelkében a gondolat, hogy mint pap, vagy meghatározó valamelyik faluban és ott tanulmányozhatja a körök állat- és rovarvilágát, vagy pedig mint hittérítő megközelítheti állama és ki- jutt az ismeretlen világokba. Debrecenben nyert egy 50 forintos pályadíjat a Debrecen környéke gyújtott rovarairól. Majd unokákra egyik tanári támogatásával Budapestre került, hogy teológiai tanulmányai mellett a Nemzeti Múzeum gyűjtőmunkáit is tanulmányozhassa. Itt ismerkedett meg Chzyer Kornéllal, Zemplén megye főorvosával, aki aztán mindvégig azait jóindulatul irányította Bíró Lajos sorsát. Ő beszélt rá, hogy az egyetemen szerezz meg a természetjárás tanári képesítést.

Így kerülhetett azután 1888. szeptemberében, mint tanárjelölt, búvársunka. A ref. gimnázium igazgatótanácsa a megüresedett természetrajz-tanári állásra ideiglenesen őt választotta meg, mivel a hirdetett pályázat eredményeivel nem volt melegegde.

Bíró Lajos azután tanított természetrajzot, Földrajzot, történelmet, sőt még magyar nyelvet is. Tanítványai kedvelőtl fogva még fűszereket és zörettelé tekintettek rá, a szobalátos tanára, mert nem rideg szűrgőszággal kezelte őket, hanem jóindulattal és barátságos megértéssel. Ha az idő megengedte, sokszor hétünként kétszer is elvitte tanít-

Extraerős kivitelű szőleő, tökéletes és jó szabadalmazott újttással készített, magasnyomású gyümölcsfa **permetező** Csak: **Szijaárd Gyula** rézművestől, Kiskunfélegyháza, vasutállomás mellett. Telefon: 114

ványait kisebb kirándulásra. Egy alkalommal pedig egy egész hétre kivitte az egyik osztályt Szikrára. (Oh boldog idők, amikor még ilyen öröm is érhető a diákokat.) S ennek a tanítási módszernek meg is volt az eredménye, mert nem akadt Kesekemét környékén olyan növény vagy kis rovar, amelyet Bőr Lajos tanítványai nem ismertek név szerint. A szertár számára pedig szelbél-szelbél növény-, rovar- és ásványgyűjteményeket adtak be a növendékek. Ő maga előzőekben buzgólag dolgozott Kesekemét környéke állatvilágának feldolgozásán. Elmén a munkájában segítségére volt a város polgármestere, Lestár Péter is, aki rendelkezésére bocsátotta a város kocsiját, hogy a távolabbi helyekre is kimehesen. Gyűjteményeivel az öreg kollégium akkor még jelentéktelen kis szertárt szolgálomán fejlesztette, amiről bizonygatók tesznek az akkor megjelent közösértésűk, amelyek mindegyikében több mint öt oldal tesz ki az új szerzemények, neveinek felsorolása. Kelkes munkájával oly gazdaggá, nagyra tette a természetjáró-szertárt, amellyel akkor nem sok gimnázium díszeskedhett, úgyhogy a szertárt nemcsak a tanulóifjúság, hanem a város érdeklődő értelmisége előtt is meg akarta nyitni vasárnap délelőttöként. Mint ő maga is írja évévi beszámolójában, munkáját két buzgó tanítványja nagyon megkönnyítette, ezek: Hujász Sándor és Nagy Mihály, akik nagy mennyiségű anyagot, s nem beszélhetünk Bőr Lajosról! A gimnázium szertárában még ma is számos szép gyűjtemény és preparátum hirdeti Bőr Lajos szorgalmát munkáját. Talán az ő számára ez a szertár volt a legkedvesebb hely, hiszen sokszor csepakáción át is bent dolgozott mikroszkópja, rovarai és hatalmas angol, német és francia újságai között. De nemcsak a természetjáró tanítottna nagy szakértelemmel, hanem a többi tárgyai is. Nagyszerű átdoképességének és lelkesítő magyarázatainak bizonyítéka, hogy tanítványai mindig olyan pályára határozták el magukat, amilyen tárgyat Bőr Lajos tanított. S például amikor magyar nyelvet tanított, és végre nem volt olyan diákja, aki a magyar helyesírásban csak egy hibét is követelt volna el. A hazafias lelkesedést áthatott történelmi magyarázataival is szinte lebilincselte tanítványai figyelmét. Közben pedig állandóan buzdította őket az utazásra, a természet szeretére és minél tökétesebb megismerésre.

(Folyt. köv.)

Trapp László

Megbívó

— Az Elő Kesekeméti Hírlapkiadó- és Nyomda Rt. fűzős június hó 9-án, keddi délután 2 óráig tartó református egyház tanácsmesteri tartja egy rendes közgyűlést, amelyre a részvényeseket tisztelettel meghívja azaz, hogy részvényeisei minőségükkel a közgyűlés előtt igazolni tartoznak részvényeiknek vagy letéti elismervényeiknek felmutatásával. A közgyűlés tárgyai: 1. Az igazgatóság jelentése. 2. A felügyelőbizottság jelentése. 3. Zárószámok megvizsgálása. 4. Évi mérleg megállapítása. 5. Hatalmazás az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adataid felmentvény tárgyában. 6. Két jegyzőkönyvbiztosítók kiküldése. Kesekemét, 1940. június hó 29. — *Mérgeszsámlya 1939. december 31.* VAGYON. Folyószáma 6.34. Értékpapír 0.55. Kalkula 2500. Óvadék MAV-nál 400. — Postakapcsolatvezetés 270.32. Kölcsön 300. — Nyomdajárat 826.98. Kesekeméti Hírlap közpénztár 1.60. Nyomdajáratok 48.326.20. Hirdetésiadók 1739.84. Előfizetésadók 477.80. Papír, festék, ólmokészlet 15.874.72. Berendezés 51.651.55. Összesen 122.378.90 pengő. — TEHER. Részvénytőke 56.000. Hitelezők 33.503.28. OTI 61.638. Keretesi- és kilendő 456.06. Előlagzány 21.260.30. Átmeneti letét 4673.83. Álló vagyón szaporulat 431.60. Lakpárkák 122.378.90 pengő. — *Erdőgazdálkodás 1939. december 31-én:* Kőllés Biztosítás 321.44. Czelbér 2300. Világítás 2019.24. Adók 2736.61. Fűtés 1119.72. Juttatás 441. — Kamat 2269.12. Évnyar 1118.51. Levéltes, tisztítás 1985.81. Személyzetfizetés 58.880.36. Juhétek 189.77. Postapórtó 1425.29. Iródköltség 43.49. Hőkönyvek 340.70. 1939. évi veszteség 435.49. Helyettesítés 2748.50. Lakpárkák 13710. Létszám 3000. — *Kesekeméti Lapok lapjára* törlesztés 1490. — Kesekeméti Lapok személyzetfizetés 360. — Kesekeméti Lapok postapórtó 137.97. Kesekeméti Lapok szerkesztési költség 143.06. 1939. évi nyereség 431.65. Összesen 94.195.18 pengő. *Járadék:* Nyomdajáradék 91.292.22. Makulatura 4.80. Előfizetés 1260.20. Lapjársulni 21.82. Hírelőtes 1610.14. Összesen 94.195.18 pengő.

Feladás szerkesztő: Récs Béla dr.
Lapigazdajanos és kiadó:
Elő Kesekeméti Hírlapkiadó- és Nyomda Rt.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kéttelpom-kör

HIREK

Vasárnap	NAP		HOLD	
	kel	nyug	kel	nyug.
Hétfő	3.50	19.45	0.26	14.37
Kedd	3.56	19.45	0.59	15.28
Kedd	3.51	19.45	1.35	16.39
Szerda	3.52	19.45	2.18	17.41
Csütörtök	3.52	19.44	3.07	18.31
Péntek	3.53	19.44	4.05	19.11
Szombat	3.53	19.43	5.09	20.04

Június 1-től július 16-ig az következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: Récs Béla (Mezei-utca) és Farkas Béla dr. (Szabadzsó-tér).

Búcsú egy sommástól

*Búd legyen a koszalkán,
rád a tókánnyam is,
s átmenek a grófok Gesztjén
s átál Ókányom is.
Te meg, nyí a búd vénél,
tartsd meg e könyv emléket!*

*En elmegek... Isten tudja
még csak a nagyjól,
— Legyen tied vigasztelen
a szél és a fuvány.
S ahányzó: majd búd a búd,
suttog csak a fuványok.*

*S a két vízet valóhányszor
a szél szomján issza,
önts egy negetet a földre,
hogy győzzön Sinta Pistu.
Aztán ahány korig iszol,
dőljön a: Isten omgyszor.*

*Ablon meg jó jó tájéket,
szőlővel, malocával
s halmotánnyal ós: után is
jitékös tavaszal.
S ha nem találkozzunk többé,
dőljön mindig s mindörökké!*

Sinka István

— Szász Lajos dr. látogatása Kesekeméten. Szász Lajos dr. pénzügyi államtitkár, Kesekemét országgyűlési képviselője június 6-án felkérésével, fiával és titkárával Kesekemétre érkezék és ötnapos látogatása során megtekinté a város köztisztviselőit.

— A mezőgazdasági középiskolák huszonnyolc vezetőjének részvételével kezdődött meg a gazdasági szaktanítóképzés intézetben a háromhetes továbbképző tanfolyam. A tanfolyamot Lotzka Alajos, a közoktatásügyi miniszter főnöke gazdasági szakoktatási osztályának főnöke nyitotta meg. A tanfolyam hallgatóinak Kesekeméti gazdasági életeről és gyümölcséstermeléséről Kiss Endre dr. főispán, az időszaki agrarpolitikai kérdéskörrel pedig Gesztelyi Nagy László dr. ország. képviselő, kamarai igazgató tartott előadást. Szombaton Helvécian jártak a tanfolyam hallgatói, vasárnap pedig szikrai kirándulásra vesznek részt.

— Románia megszűlése a jogakadémia hallgatója volt. A világháborúban két nap óta sokat szerepel Davidescu Györgynek, Románia moszkvai követe, aki a szovjetkormány ultimátumát Molotov külügyi népbiztosától átvette. Davidescu a háború előtt a kesekeméti református jogakadémia hallgatója volt s itteni baráti kapcsolatán sokáig fenntartotta. A követe diplomáciai szolgálata lépett s gyors emelkedés után képviselte Romániát előbb Varsóban, majd Moszkvában.

— Ernőfő, retiküllé jobban vehet a Héjas-harinyaházból.

— Az iparos asszonytársadalmat felkéri a Légtaláni Liga elnöksége, hogy Jún. 29-én, szombaton délután 5 órakor az Ipartestület dísztermében tartandó foglalatúsonnán minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

— Az Iskolások július 5-én, pénteken délután 5 órakor, határozatképesség esetén fél 5 órakor, ülést tart a városban tanácsmesterben.

Szűlő-eladó Nagykútánál, 38 magyar föld, felszerelés: 70.000 pengőért. Megbízott: Sándor János, Nagy-kúta 755.

— Névpapmegváltás. Gesztelyi Nagy László dr. mezőgazdasági kamarai igazgató, ország. képviselő névpapja alkalmából a KIE-nek, 20 pengő adományozott a KIE-nek.

— Be kell jelenteni a fakészleteket. Az ár-kormányzatok szombaton kiadott rendelkezése szerint mindenki köteles szar mészra vagy emél nagyobb mennyiségű tűzfakészletét a Küllékekdelmi Hivatalnál postán vagy személyesen bejelenteni.

— Szolgálati jubileum. A Magyar Általános Hírlapban kesekeméti fiókjának h. főnöke, Wind Gyula a napokban föltötte be szolgálatának 25-ik évét. A főosztályok kora nevében Stámkonits Béla közölte az intézet alapos felkészültségi jeles tisztelőivel.

— A KIE június 30-án, vasárnap fiatalemberek részére konferenciát rendez a szikrai Tűserődben, — rossz idő esetén saját otthonában, Budai-utca 8 szám alatt. Egyik előadó Bodócs Bálint országos RKIE-titkár. Amennyiben az időjárás kedvezően alakul, reggel 5 óra 2 perckor indulnak vonattal a nagyalomháztól, akik kerekpárral mennek, 5 órakor a KIE-ház udvaráról. Erre az alkalomra minden fiatalembert hív és vár a KIE vezetősége.

— Bibliamagyarázat lesz július 7-én, vasárnap délután 4 óráig kezdettel a Mátyás-féren iskolában a budaihegyi, székes- és miklóvs-telepi reformátusok részére.

— A szabadszállás országos vásárt július 7-én, vasárnap tartják. — Elvezett a KIE június 27-én délután 5 óráig kezdetű szövet leánykafékat az Ó kollégium előtti járatán. Megtalálta illő jutalom ellenében szolgáltatása be a Kesekeméti LAPK szerkesztőségébe.

— A M. Kir. „ZRINYI MIKLÓS” 7. honvédszolgálatos parancsnoksága ezúton értesíti a jún 29-re meghívott vendégeit, hogy rossz idő esetén az összejövetel kezdete 7 óra helyett fél 9 órakor lesz a tisztiközében.

— A PESTI TÖZSZE új száma a gyömelés- és tűzjelzőkészségek, a német és bolgár gazdasági tárgyú írókorról, az ingatlanforgalom legújabb eseményeiről, az ipari élet új tranzeiktóiról, a bankok felévi mérlegéről stb. érdekes cikkeket és információkat közöl. A vidéki hitelet és a biztosítás köréről is font s érdekesülésekről számol be a lap.

Ne ezenvedjon romulásával!

Járjon a Gözfüdőbe iszappakolásra

Gyógyító hatása biztos!

SPORT

A két ültő verseny

műsorán ideháza nélm sok sportesemény lesz. Csak vasárnap délután 5 órakor kerül sor egy vasutas öklívó csapatjainak mérkőzésére a kesekeméti MAV és a szolnoki MAV csapatai között. — A KAC labdarúgó csapata Békéscsábára látogat visszavágó mérkőzésre az ottani Törökcs ellen. — A KAC vízpóli csapata Orosházán játszik az O.U.E. ellen U. B. osztályban bajnoki mérkőzés. — A KAC teniszcsapata a két ültőpalló alatti rendezés meg egyenlítő bajnokságot.

Az elhunyt vasárnap

a balszerenyésszel küzdő KAC a déli kerület 3. helyezett fűzős küzdelem során saját pályáján az utolsó perchen kapott két góllal 4:2 (1:1) arányban kapott ki a Békéscsábai Törökcsőtől. Ezt a két gólbátrányt már nem lehet behozni. — A KAC első vízpóli mérkőzésén meglepő szerepet játszott meg nem érdemelten kapott ki a jőformában levő Szentesi MAV-től 2:0 (2:0): VA.

A jóvő vasárnap

nagy eseményre az Eszak és Dél válogatott csapatának döntő mérkőzésre a Szent Korona Kupéért. A nagy csapatok mérkőzés 6 órakor, az ifjúsági csapatoké 4 órakor kezdődik. — Varsárhelyen bekövetkező az idei bajnoki évet a következő két mérkőzéssel: HTVE—KAC (0:1) és HMTE—SZTE (3:2).

Uránia zöld por
kapható

Árpád drogeriában
Kálvin tér. Telefon: 447.

— Fizzessen elő a Kesekeméti Lapokra!

